

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. birželio 10 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėja Vita Valeckaitė viešame teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos skundą, kuriame pareiškėjas M. Š. [*duomenys neskelbtini*], atsakovas Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Departamentas), tretieji suinteresuoti asmenys Vilniaus miesto savivaldybės administracija, J. V. [*duomenys neskelbtini*], uždaroji akcinė bendrovė (toliau – ir UAB) „20 plus“, dėl sprendimo panaikinimo.

Teismas

n u s t a t ė:

Departamentas skundu prašo panaikinti Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – ir Komisija, LAGK) 2020 m. kovo 2 d. sprendimą Nr. 21R—185 (AG-79/01-2020) kaip neteisėtą ir nepagrįstą.

Nurodo, kad Departamento Vilniaus valdyba 2019 m. gruodžio 18 d. gavo pirmą pareiškėjo M. Š. [*duomenys neskelbtini*] kreipimąsi - prašymą pateikti informaciją apie aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų tyrimą dėl Mokyklos g., Vilniuje, 2018 m. nukirstų medžių. Departamento Vilniaus valdybos 2019 m. gruodžio 30 d. raštu Nr. (18.7)-AD5- 23209 pareiškėjui M. Š. [*duomenys neskelbtini*] atsakyta, kad 2018 m. lapkričio 6 d. atlikus privataus komercinės paskirties sklypo, esančio Mokyklos g. 2, Vilniuje, patikrinimą, aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų nenustatyta. Patikrinimo akte aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai nurodė, kad du kaštonai, augę šiame sklype, nepriskirtini saugotiniams, vadovaujantis Kriterijais, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, patvirtintiems Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 521 redakcija) (toliau – ir Kriterijai), todėl sklypo Mokyklos g. 2, Vilniuje, savininkas turėjo teisę sklype augančius nesaugotinus želdinius kirsti be savivaldybės išduoto leidimo. Departamento Vilniaus valdybos 2019 m. gruodžio 30 d. raštu Nr. (18.7)-AD5-23209 pateiktą atsakymą pareiškėjas M. Š. [*duomenys neskelbtini*] apskundė Lietuvos administracinių ginčų komisijai. Skunde jis nurodė, kad 2019 m. kovo 20 d. kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybę per programėlę „Tvarkau Vilnių“. Tačiau šis M. Š. [*duomenys neskelbtini*] kreipimasis nebuvo persiųstas Departamentui. Atkreipia dėmesį,

kad Mokyklos g. 2, Vilniuje, sklypo patikrinimą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai atliko dar prieš šį M. Š. [duomenys neskelbtini] kreipimąsi, t. y. 2018 m. lapkričio 6 d., reaguodami į pareiškėjos J. V. [duomenys neskelbtini] skundą.

Departamento teigimu, Lietuvos administracinių ginčų komisija, priimdama skundžiamą sprendimą, supainiojo Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAĮ) įtvirtintas „prašymo“ ir „skundo“ sąvokas. Departamente 2019 m. gruodžio 18 d. gautą pareiškėjo M. Š. [duomenys neskelbtini] prašymą pateikti informaciją apie 2018 m. aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų atlikto patikrinimo rezultatus įpareigojo išnagrinėti kaip skundą.

Pažymi, kad medžiai Mokyklos g. 2, Vilniuje, nukirsti 2018 m. rugsėjo mėn. Su skundu dėl šių medžių išskirtimo teisėtumo į Departamentą kreipėsi 2018 m. rugsėjo 13 d. pareiškėja J. V. [duomenys neskelbtini]. Šis skundas ištirtas. Tuo tarpu pareiškėjas M. Š. [duomenys neskelbtini] į Departamentą kreipėsi daugiau negu po 15 mėnesių nuo medžių išskirtimo. 2019 m. gruodžio 18 d. gautas pareiškėjo M. Š. [duomenys neskelbtini] kreipimasis savo esme buvo prašymas suteikti informaciją apie aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų atlikto patikrinimo Mokyklos g. 2, Vilniuje, rezultatus. Šis prašymas išnagrinėtas ir į jį atsakyta Departamento Vilniaus valdybos 2019 m. gruodžio 30 d. raštu Nr. (18.7)-AD5-23209.

Nurodo, kad skundžiamu sprendimu Departamentas įpareigotas atlikti patikrinimą dėl Mokyklos g. 2, Vilniuje, daugiau negu prieš pusantrų metų iškirstų medžių teisėtumo. Tokio įpareigojimo įgyvendinti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai neturi objektyvios galimybės. Visų pirma, dėl to, kad nėra medžių kamienų, kurių storis 1,3 m būtinas, vertinant, ar medžiai priskiriami saugotiniams. Priimdama skundžiamą sprendimą, Komisija rėmėsi pareiškėjo pateikta informacija apie medžių inventorizacijos duomenis, kurie pateikiami viešai Vilniaus miesto savivaldybės interneto svetainėje, skiltyje, https://mans.vilnius.lt/miestotvarkvmas?zoom=6&x=580490.4030317853&v=6064792.003_865012&miestoTvarkvmas-999!_27!_18126123125124!_19122121120!_121813!0!&allLavers=999!&basemap=base-map&identifv=%27#lavers). Komisija pažymėjo, kad būtina atlikti tyrimą dėl Mokyklos g. 2, Vilniuje, augusių „kitų medžių (ne tik dėl dviejų kaštonų) galimai neteisėto išskirtimo“. Šie įvardijami „kiti“ medžiai inventorizacijoje pažymėti, kaip sausuoliai, nenurodant nei medžio rūšies, nei skersmens. Faktiškai sklype jų jau nebėra, ir Komisijai priimant sprendimą šios aplinkybės buvo žinomos, tačiau Komisija nepaisė Departamento pateikiamų argumentų, kad atlikti objektyvaus patikrinimo šiuo metu jau neįmanoma.

Komisija skundžiamame sprendime nurodydama Departamentui atlikti tyrimą ir remtis medžių inventorizacijos duomenimis, neatsižvelgė į aplinkybę, kad ši inventorizacija nepateikia visų aplinkosauginiam patikrinimui būtinų duomenų, t. y. inventorizacijoje nurodomas medžio kamieno skersmuo (diametras), tuo tarpu vadovaujantis Kriterijais medžiai priskiriami saugotiniams, jeigu jų kamieno skersmuo 1,3 m aukštyje yra atitinkamo dydžio. Nesant kamienų, šiuo metu nėra objektyvios galimybės atlikti matavimų ir iš naujo patikrinti medžių išskirtimo teisėtumą. Remiantis šiais argumentais prašo skundą tenkinti.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Vilniaus miesto savivaldybės administracija atsiliepime į skundą nurodo, kad iš M. Š. [duomenys neskelbtini] 2019 m. gruodžio 16 d. prašymo turinio matyti, kad pastarasis nelaikytinas skundu VAĮ 2 straipsnio 15 dalies prasme. Pažymi, kad skundžiamame sprendime M. Š. [duomenys neskelbtini] kreipimasis įvardijamas kaip prašymas. Taigi, iš prašymo turinio konstatuotina, kad pareiškėjas Departamentui nepateikė skundo, kuriuo būtų prašęs apginti jo teises ir teisėtus interesus, M. Š. [duomenys neskelbtini] prašyme iš esmės prašė suteikti informaciją. Taigi, faktinės bylos aplinkybės leidžia konstatuoti, jog pareiškėjo 2019 m. gruodžio 16 d. prašymas iš esmės atitinka VAĮ 2 straipsnio 14 dalyje pateiktą prašymo sąvoką, todėl turėjo būti išnagrinėtas laikantis VAĮ straipsnio 1 dalyje nurodytų taisyklių.

Pažymi, kad Nekilnojamojo turto registro duomenimis ginče nurodomas sklypas, kuriame nukirsti medžiai, yra suformuotas (kadastro Nr. 0101/0009:48), o nuosavybės teise priklauso juridiniam asmeniui - UAB „20 plus“, nuosavybės įregistravimo pagrindas yra Valstybinės žemės sklypo pirkimo - pardavimo

sutartys. Sprendime akcentuota, kad iš Patikrinimo akto bei trečiojo asmens J. V. [*duomenys neskelbtini*] pranešimuose pateiktų nuotraukų, akivaizdu, jog nukirstų kaštonų skersmuo buvo ne mažesnis nei 20 cm, kas prieštarauja Kriterijams. Visgi, akcentuotina, jog nurodomi kaštonai buvo nukirsti 2018 m. pavasarį, kaip nurodė prašyme M. Š. [*duomenys neskelbtini*]. Pažymi, kad tik nauja Kriterijų redakcija, įsigaliojusi nuo 2018 m. liepos 1 d., numato, kad privačiuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose saugotiniams priskiriami didesnio kaip 20 cm skersmens medžiai (Kriterijų 1.2 punktą). Remiantis išdėstytu prašo teismo dėl Departamento skundo pagrįstumo spręsti atsižvelgiant į šiame atsiliepime išdėstytas aplinkybes ir nagrinėjamam ginčui aktualias teisės aktų nuostatas.

Pareiškėjas M. Š. [*duomenys neskelbtini*] yra pateikęs į bylą savo pozicija ginčo klausimu (el. bylos Priedo b. l. 6-7). Nurodo, kad sutinka su Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimu. Teigia, kad šiuo atveju sklypo savininkų ir institucijų bendrų veiksmų pasekoje buvo iškirsti nelegaliai saugotini medžiai, be to, iškirtimas ištirtas aplaidžiai.

Kiti tretieji suinteresuoti asmenys nėra pateikę atsiliepimų į bylą.

Teismas

k o n s t a t u o j a:

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas yra kilęs dėl Lietuvos administracinių ginčų komisijos 2020 m. kovo 2 d. sprendimo Nr. 21R-185 (AG-79/01-2020), kuriuo yra panaikintas Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2019 m. gruodžio 30 d. raštas Nr. (18.1)-AD5-23209 ir Departamentas įpareigotas pagal 2019 m. gruodžio 18 d. pareiškėjo M. Š. [*duomenys neskelbtini*] prašymą pakartotinai atlikti visapusišką ir objektyvų patikrinimą dėl visų sklype Mokyklos g. 2, Vilniuje, iškirstų medžių teisėtumo (toliau – ir Sprendimas).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas M. Š. [*duomenys neskelbtini*] 2019 m. gruodžio 16 d. kreipėsi į Departamentą (gautas 2019 m. gruodžio 18 d.), nurodydamas, kad jam yra žinoma iš kitų piliečių, kad buvo kreiptasi dėl galimai neteisėto medžių kirtimo 2018 m. pavasarį Vilniuje, Mokyklos g. 2. Kadangi yra padavęs skundą per „Tvarkau Vilnių“ programėlę, ir gavęs atsakymą, kad skundas išnagrinėtas, prašė informuoti, kaip jis išspręstas, prašė informuoti, kokie 2018 m. lapkričio 6 d. patikrinimo objekte rezultatai, kokie nustatyti pažeidėjai, ar pažeidėjai įpareigoti atsodinti medžius, jei neįpareigoti, informuoti, kodėl neįpareigoti.

2019 m. gruodžio 30 d. raštu Nr. (18.1)-AD5-23209 „Dėl skundo tyrimo“ Departamentas M. Š. [*duomenys neskelbtini*] atsakė, kad 2018 m. lapkričio 6 d. neplaninio patikrinimo metu buvo nustatyta, jog ginčo teritorijoje nupjauti du kaštonai, kurie vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 521 redakcija) patvirtintais Kriterijais, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje priskiriami saugotiniams, kitos paskirties žemėje, komercinės paskirties objektų teritorijose, augantys kaštonai nepriskiriami saugotiniams. Nurodė, kad patikrinimą atlikęs pareigūnas aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų dėl medžių kirtimo nenustatė (LAGK bylos b. l. 3).

Pareiškėjas M. Š. [*duomenys neskelbtini*] skundu Lietuvos administracinių ginčų komisijai prašė įpareigoti Departamentą panaikinti 2019 m. gruodžio 30 d. raštą, įpareigoti panaikinti Vilniaus savivaldybės administracijos 2019 m. rugsėjo 19 d. pranešimą, kad jo skundas per „Tvarkau Vilnių“ yra išnagrinėtas, prašė įpareigoti Departamentą panaikinti 2018 m. lapkričio 6 d. patikrinimo akto rezultatus ir atlikti patikrinimą iš naujo remiantis jo 2019 m. kovo 20 d. skundu, pateiktu per „Tvarkau Vilnių“ programėlę, įtraukiant visus sklype augusius ir galimai neteisėtai iškirstus medžius (LAGK bylos b. l. 10-12).

Lietuvos administracinių ginčų komisija 2020 m. vasario 6 d. sprendimu atsisakyti nagrinėti skundo dalį atsisakė priimti nagrinėti M. Š. [*duomenys neskelbtini*] skundo dalį dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2019 m. rugsėjo 19 d. rašto panaikinimo ir įpareigojimo iš naujo nagrinėti 2019 m. kovo 20 d. pareiškėjo kreipimąsi (LAGK bylos b. l. 16). Nenustatyta, kad šį sprendimą pareiškėjas ar kiti suinteresuoti asmenys būtų skundę teismui.

Lietuvos administracinių ginčų komisija nagrinėjo pareiškėjo skundo dalį dėl 2019 m. gruodžio 30 d. Departamento rašto panaikinimo, dėl įpareigojimo Departamentui panaikinti patikrinimo, atlikto 2018 m. lapkričio 6 d., rezultatus, ir įpareigojimo atlikti patikrinimą iš naujo pagal pareiškėjo 2019 m. kovo 20 d. skundą, pateiktą per programėlę „Tvarkau Vilnių“. Skundžiamu sprendimu Komisija panaikino Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos 2019 m. gruodžio 30 d. raštą Nr. (18.1)-AD5-23209 ir įpareigojo pagal 2019 m. gruodžio 18 d. gautą pareiškėjo M. Š. [*duomenys neskelbtini*] prašymą pakartotinai atlikti visapusišką ir objektyvų patikrinimą dėl visų sklype Mokyklos g. 2, Vilniuje, iškirstų medžių teisėtumo.

Departamentas skunde teismui nurodo, kad 2019 m. gruodžio 16 d. pareiškėjo M. Š. [*duomenys neskelbtini*] kreipimasis nelaikytinas skundu, tai prašymas pateikti informaciją. Teigia, kad pareiškėjo 2019 m. kovo 20 d. skundas pateiktas per programėlę „Tvarkau Vilnių“ Departamentui nebuvo persiųstas, 2018 m. lapkričio 6 d. patikrinimas buvo atliktas prieš šį M. Š. [*duomenys neskelbtini*] kreipimąsi, reaguojant į J. V. [*duomenys neskelbtini*] skundą. Departamento nuomone, Komisija, priimdama skundžiamą sprendimą, supainiojo VAI įtvirtintas „prašymo“ ir „skundo“ sąvokas ir Departamente 2019 m. gruodžio 18 d. gautą pareiškėjo M. Š. [*duomenys neskelbtini*] prašymą pateikti informaciją apie 2018 m. aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų atlikto patikrinimo rezultatus įpareigojo išnagrinėti kaip skundą.

Remiantis VAI 14 straipsniu asmenų skundai dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų, neveikimo ir administracinių sprendimų nagrinėjami VAI trečiajame skirsnyje, reglamentuojančiame administracinę procedūrą, nustatyta tvarka (VAI 14 straipsnio 3 dalis). Asmenų prašymus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės) (VAI 14 straipsnio 1 dalis).

VAI 2 straipsnio 14 punktą numato, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus. To paties straipsnio 15 punkte teigiama, kad skundas – asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti.

Atsižvelgiant į Taisyklių 35 punktą, prašymai gali būti skirstomi į kelias rūšis: 1) prašymai suteikti administracinę paslaugą - išduoti leidimą (licenciją), dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą; 2) prašymai pateikti institucijos turimą informaciją; 3) prašymai priimti administracinį sprendimą; 4) kiti prašymai. Prašymų nagrinėjimo taisyklių 35 punkte taip pat nurodoma, kad atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį, tai yra: 1) į prašymą suteikti administracinę paslaugą - išduoti leidimą (licenciją), dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, - atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 2) į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 3) į prašymą priimti administracinį sprendimą - įsakymą, potvarkį ar nustatyta tvarka kitą nustatytos formos dokumentą, kuriame išreikšta institucijos valia, - atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys; 4) į kitus prašymus atsakoma laisva forma.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau - LVAT), nagrinėdamas pagal Taisyklių 35.2 papunktį priimto viešojo administravimo subjekto atsakymo, kuriuo suteikiama informacija, teisėtumą, tikrina tokio atsakymo atitikimą VAI 8 straipsnio reikalavimams. Tuo tarpu viešojo administravimo subjekto atsakymui į asmens kreipimąsi Taisyklių 35.4 papunkčio prasme nepagrįsta reikalauti taikyti VAI 8 straipsnio 1 punkto reikalavimus.

Taisyklių 37 punkte nurodyta, kad į skundus atsakoma laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytos tvarkos.

Taisyklių 5 punktą nurodo, kad prašymus ir skundus raštu galima pateikti tiesiogiai asmeniui ar jo atstovui atvykus į instituciją, atsiuntus prašymą ar skundą paštu arba elektroninėmis priemonėmis: elektroniniu būdu per specialiai tam sukurtą informacinę sistemą, faksu ar elektroniniu paštu. Prašymus žodžiu galima pateikti tiesiogiai asmeniui ar jo atstovui atvykus į instituciją ar elektroninėmis priemonėmis: telefonu ar garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo ir įrašymo priemonėmis. Žodžiu elektroninėmis priemonėmis gali būti teikiami tik tokie prašymai, kuriems pateikti pagal institucijoje patvirtintą administracinės ar viešosios paslaugos teikimo aprašymą asmuo neprivalo pateikti asmens tapatybę patvirtinančio dokumento.

Kaip nustatyta, pareiškėjas M. Š. [*duomenys neskelbtini*] 2019 m. kovo 20 d. per mobiliąją „Tvarkau Vilnių“ programėlę pateikė pranešimą apie tai, jog remontuojant pastatą Mokyklos g. 2, be leidimo iškirsti medžiai prie gatvės bei už pastato, teigė reikalaujantis, kad pastato savininkai, valdytojai ar remonto rangovai atsodintų naujus medžius buvusiose vietose bei sumokėtų, jei priklauso baudas (LAGK bylos b. l. 13).

Departamento argumentas, kad šis pareiškėjo skundas nebuvo persiųstas jam nepagrįstas, kadangi, kaip nustatyta, M. Š. [*duomenys neskelbtini*] 2019 m. rugsėjo 19 d. Savivaldybės miesto tvarkymo ir aplinkos apsaugos skyrius per šią programėlę pateikė atsakymą, jog byla nagrinėjo Departamentas (LAGK bylos b. l. 14). Nagrinėjamu atveju Departamentas nepaneigė šio fakto leistiniais įrodymais. Departamento argumentas, kad neva pareiškėjas kreipėsi su skundu dėl nukirstų medžių tik po 15 mėnesių nuo įvykusio fakto (2019 m. gruodžio 16 d.), taip pat nepagrįstas, kadangi, kaip nustatyta, su pirminiu skundu M. Š. [*duomenys neskelbtini*] kreipėsi dar 2019 m. kovo 20 d., ir tai atitinka Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies 5 punktą, kuomet skundas nenagrinėjamas, jeigu nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai. Juolab, kad nėra duomenų, kada pareiškėjui paaiškėjo faktas dėl iškirstų medžių. Pareiškėjas prašyme tik nurodo, kad pavasarį iškirstų. Pateiktuose paaiškinimuose nurodo, kad nežino tiksliai, kada iškirsti buvo medžiai, kadangi tuo metu negyveno Mokyklos gatvėje. Departamento teigimu, medžiai buvo iškirsti rudenį.

Pažymėtina, kad 2019 m. gruodžio 16 d. prašymu nors pareiškėjas ir prašė pateikti informaciją dėl iškirstų medžių, dėl skundo rezultatų, patikrinimo rezultatų, nors šis prašymas daugiau atitinka „prašymo“ sąvoką pagal VAI nuostatas, tačiau įvertinus visų aplinkybių turinį ir esmę, teismas laiko, jog tai tęstinis pirminio skundo veiksmas, kurio tikslas (iširti, ar nebuvo pažeistos teisės) kyla iš pirminio pareiškėjo skundo, teikto per programėlę „Tvarkau Vilnių“. Be to, taip pat išreiškiamas siekis gauti informaciją. Ir tai atitinka Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 15 dalyje apibrėžtą „skundo“ sąvoką, t. y. kad skundas - tai asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti. Nenustatyta, kad pareiškėjas būtų gavęs Departamento atsakymą dėl jo 2019 m. kovo 20 d. skundo ištyrimo. Gavęs Vilniaus miesto savivaldybės pranešimą, kad šį skundą tyrė Departamentas. Departamentas neneigia to, kad 2018 m. lapkričio 6 d. patikrinimą atliko kito suinteresuoto asmens J. V. [*duomenys neskelbtini*] prašymu. Nagrinėjamu atveju nėra duomenų, kad patikrinimas būtų atliktas M. Š. [*duomenys neskelbtini*] kreipimosi pagrindu. Be to, svarbu tai, kad 2018 m. lapkričio 6 d. Patikrinimo akte yra pasisakyta tik dėl dviejų kaštonų, nors M. Š. [*duomenys neskelbtini*] kreipėsi į Departamentą prašydamas atlikti tyrimą ir dėl „visų kitų“ iškirstų medžių teisėtumo.

Patikrinimo akte nurodyta, kad buvo iškirsti tik du kaštonai, nefiksuotas jų skersmuo, tačiau iš pateiktų suinteresuotų asmenų ginčo klausimu fotonuotraukų (LAGK bylos b. l. 36 – 39, 47-49) matyti, jog galimai buvo nukirsta daugiau nei du medžiai (kaštonai), tačiau, kaip minėta, Departamentas to nėra ištyręs ir įvertinęs teisėtumo aspektu. Pateiktos nuotraukos byloje, be kita ko, sukelia pagrįstų abejonių dėl to, jog nukirstų kaštonų skersmuo buvo mažesnis nei 20 cm. Be to, J. V. [duomenys neskelbtini] buvo informavusi, kad medžių aukštis siekė 15 metrų. Pareiškėjas buvo pateikęs Departamentui vaizdo įrašus iš viešai prieinamų portalų apie neteisėtai iškirstus medžius. Nėra duomenų, ir Departamentas tokių įrodymų nepateikė, jog buvo tirta ir dėl kitų iškirstų medžių Mokyklos g. 2, Vilniuje, teisėtumo. Taigi, įvertinus nurodytas faktines aplinkybes ir argumentus bei turimus įrodymus jiems pagrįsti, teismo vertinimu, Komisija pagrįstai Sprendime konstatavo, jog Departamento 2019 m. gruodžio 30 d. rašte pateikta išvada dėl pareiškėjo M. Š. [duomenys neskelbtini] kreipimūsi dėl medžių iškirtimo teisėtumo nėra pagrįsta tinkamai nustatytais faktais, tyrimas nebuvo atliktas teisės aktų nustatyta tvarka, nebuvo atliktas objektyviai ir visapusiškai. Teismo vertinimu, Departamentas tik formaliai įvertino 2019 m. gruodžio 18 d. gauto M. Š. [duomenys neskelbtini] kreipimūsi dėl ginčo dalyko ir pateikė formalų atsakymą (skundžiamą raštą), nesiekė tinkamai apginti pažeistų interesų, teisių. Taigi, nustatyta, kad Departamentas, gavęs pagrįstą M. Š. [duomenys neskelbtini] kreipimūsi, nors ir prašymo pateikti informaciją forma, tačiau įvertinus tai, kad buvo nurodyti duomenys ir dėl ankstesnio kreipimosi su skundu dėl iškirstų medžių, neturėjo vertinti 2019 m. gruodžio 16 d. prašymo vien formaliai, pateikiant pareiškėjui tik atsakymą, paremtą 2018 m. lapkričio 6 d. Patikrinimo akto išvada, kuri, kaip nustatyta, nebuvo pateikta dėl visų ginčo teritorijoje augusių medžių iškirtimo teisėtumo. Taigi, toks Departamento neveikimas vertinamas kaip vengimas atlikti jam paskirtas funkcijas, prieštarauja aplinkos valstybinės kontrolės principams, gero viešojo administravimo principams.

Pažymėtina ir tai, kad 2019 m. gruodžio 16 d. prašyme M. Š. [duomenys neskelbtini] prašė informuoti jį apie 2019 m. kovo 20 d. teikto skundo rezultatus, nurodė skundo registracijos numerį. Taigi, įvedus tinklapyje www.tvarkaumiesta.lt nurodytą registracijos numerį, Departamentas galėjo matyti skundo turinį bei nustatęs, kad skundas nebuvo iširtas, atlikti jo tyrimą teisės aktų nustatyta tvarka. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2019 m. gruodžio 30 d. Departamento raštas įvardintas „Dėl skundo ištyrimo“. Taigi, pagrįsta laikyti, jog šis skundžiamas raštas yra dėl skundo dėl iškirstų medžių teritorijoje Mokyklos g. 2, Vilniuje, tyrimo. Kaip minėta, Departamentas nėra pateikęs jokio kito rašto, atsakymo, sprendimo dėl pareiškėjo 2019 m. kovo 20 d. teikto skundo. Vienintelį atsakymą dėl savo kreipimosi dėl iškirstų medžių ginčo teritorijoje M. Š. [duomenys neskelbtini] yra gavęs tik 2019 m. gruodžio 30 d.

Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 4 straipsnio 1 dalį aplinkos apsauga Lietuvoje yra visos valstybės bei kiekvieno jos gyventojų rūpestis ir pareiga. Pagal 2 dalį aplinkos apsaugos valdymo politika ir praktika turi nukreipti visuomeninius bei privačius interesus aplinkos kokybei gerinti, skatinti gamtos išteklių naudotojus ieškoti būdų ir priemonių, kaip išvengti arba sumažinti neigiamą poveikį aplinkai, bei ekologizuoti gamybą. Pagal Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 4 straipsnį aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė grindžiama, be kitų, ir atsakomybės neišvengiamumo principu, kuris reiškia, jog aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos ir pareigūnai turi siekti kad kiekvienas asmuo, padaręs aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimą, būtų nustatytas, patrauktas atsakomybėn, teisingai ir laiku nubaustas, visiškai atlygintų aplinkai padarytą žalą bei pašalintų pažeidimo sukeltas neigiamas pasekmes, objektyvumo principu, (sprendimų priėmimas ir kiti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijų ir pareigūnų veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs).

Pagal Viešojo administravimo įstatymo 36 (4) straipsnio 12 dalį ūkio subjekto veiklos neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų dėl ūkio subjekto veiklos, kuri gali prieštarauti teisės aktams ar neatitikti teisės aktų reikalavimų.

Nagrinėjamu atveju Departamento argumentas, kad įpareigojimo ištirti pareiškėjo skundą negali įgyvendinti, kadangi tam nėra objektyvių galimybių, vien dėl to, kad nėra medžių kamienų, kurių storis 1,3 m būtinas, vertinant, ar medžiai priskiriami saugotiniams, kad „kiti“ medžiai inventorizacijoje

pažymėti, kaip sausuoliai, nenurodant nei medžio rūšies, nei skersmens, ir kad faktiškai sklype jų jau nebėra, nepagrįsti. Tyrimui atlikti gali būti pasitelkiami šiuo atveju ir kiti duomenys, įrodymai, argumentai, siekiant pagrįsti ar paneigti nurodomas ginčo aplinkybes. Taigi, nagrinėjamu atveju Komisija pagrįstai sprendime padarė išvadą, kad nepaisant to, jog medžiai jau iškirsti, Departamentas turėtų iširti ir įvertinti teritorijoje Mokyklos g. 2, Vilniuje, iškirštų visų medžių teisėtumą remiantis teisės aktų reikalavimais (Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2016 m. gegužės 11 d. sprendimu Nr. 1-446 patvirtintos Vilniaus miesto savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 521 pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 206 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ ir kt. teisės aktai).

Savivaldybės organizuoja savivaldybės teritorijoje augančių želdynų ir želdinių inventorizavimą ir apskaitą, vykdo jų būklės stebėseną, kuria ir tvarko jų duomenų bazes (Želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 punktą) taip pat yra užtikrinama su želdynais ir želdiniais susijusių duomenų visuma (Želdynų įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 1 punktą). Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos tikslas – nustatyti želdynų žemės sklypų ribas, medžių ir krūmų rūšį, jų fiziologinę būklę, matmenis, įvertinti vejų, gėlynų, vandens telkinių, mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių, inžinerinių įrenginių ir kitų želdynuose esančių objektų būklę, parengti apskaitos duomenis, kad želdynus būtų galima efektyviau valdyti, teikti informaciją apie želdynų ir želdinių, aplinkos būklę, kontroliuoti, ar jų plotai atitinka galiojančias želdynų normas. Želdynai ir želdiniai inventorizuojami visuose želdynuose ir želdiniuose, nepaisant žemės nuosavybės formos (Želdynų įstatymo 18 straipsnio 1 ir 2 dalis). Remiantis želdynų ir želdinių inventorizavimo duomenimis ir šio įstatymo nustatyta želdynų klasifikacija, tvarkoma želdynų ir želdinių apskaita. Želdynų ir želdinių apskaitos duomenys įrašomi į atitinkamų institucijų duomenų bazes, kurias sudaro skaitmeninių ir geoinformacinių duomenų bazės. Aplinkos ministerija steigia centrinę duomenų bazę. Želdynų ir želdinių duomenų bazių nuostatus tvirtina Aplinkos ministerija (Želdynų įstatymo 6, 7 dalys). Želdinių būklės ekspertizė Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka atliekama siekiant ginčytiniais atvejais įvertinti želdinių ekologinę ir estetinę svarbą (Želdynų įstatymo 16 straipsnio 2 dalis).

Kaip teisingai nurodė Komisija Sprendime, nagrinėjamu atveju Departamentui nėra užkirstas kelias atlikti visapusišką išsamų ir objektyvų patikrinimą ir tyrimą, pasitelkiant aptartą teisinį reglamentavimą siekiant surinkti reikiamą informaciją tyrimui.

Taigi, teismas ištyręs ir įvertinęs Komisijos priimtą Sprendimą Departamento skunde nurodytais argumentais konstatuoja, kad Sprendimas panaikinti Departamento 2019 m. gruodžio 30 d. raštą, taip pat įpareigoti Departamentą pagal 2019 m. gruodžio 18 gautą pareiškėjo prašymą pakartotinai atlikti visapusišką ir objektyvų patikrinimą dėl visų sklype Mokyklos g. 2, Vilniuje, iškirštų medžių teisėtumo yra pagrįstas ir teisėtas, todėl teisinio pagrindo jį naikinti nėra. Todėl Departamento skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Proceso dalyviai procesiniuose dokumentuose išdėstė daugiau argumentų, tačiau, teismo nuomone, jie nėra esminiai sprendžiant šią administracinę bylą ir niekaip nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl jų teismas nenagrinės. Šiame kontekste paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje ne kartą pažymėta, jog teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakyti į kiekvieną argumentą (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas *Van de Hurk prieš Olandiją*; 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas *Helle prieš Suomiją*; 2011 m. lapkričio 14 d. LVAT administracinė byla Nr. A261-3555/2011).

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 84 - 87 straipsniais, 88 straipsnio 1 punktu, 132 straipsnio 1 dalimi ir 133 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a:

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos skundą atmesti.

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo sprendimo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliaciniu skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per Vilniaus apygardos administracinę teisimą.

Teisėja

Vita Valeckaitė